

SPRENDIMAI

TARYBOS SPRENDIMAS (ES) 2019/2172

2019 m. gruodžio 5 d.

kuriuo nustatoma, kad Vengrija nesiėmė veiksmingų priemonių, kuriomis būtų atsižvelgiama į 2019 m. birželio 14 d. Tarybos rekomendaciją

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 1997 m. liepos 7 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1466/97 dėl biudžeto būklės priežiūros stiprinimo ir ekonominės politikos priežiūros bei koordinavimo ⁽¹⁾, ypač į jo 10 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos rekomendaciją,

kadangi:

- (1) 2018 m. birželio 22 d. Taryba pagal Sutarties 121 straipsnio 4 dalį nustatė, kad 2017 m. buvo labai nukrypta nuo Vengrijos vidutinio laikotarpio biudžeto tikslo. Atsižvelgdama į tą nustatytą didelį nukrypimą Taryba 2018 m. birželio 22 d. pateikė rekomendaciją ⁽²⁾, kurioje rekomendavo Vengrijai imtis būtinų priemonių tam nukrypimui pašalinti. Vėliau Taryba nustatė, kad Vengrija nesiėmė veiksmingų priemonių, kuriomis būtų atsižvelgta į tą rekomendaciją, ir 2018 m. gruodžio 4 d. pateikė patikslintą rekomendaciją ⁽³⁾. Vėliau Taryba nustatė, kad Vengrija nesiėmė veiksmingų priemonių, kuriomis būtų atsižvelgta ir į tą patikslintą rekomendaciją;
- (2) 2019 m. birželio 14 d. Taryba nustatė, kad 2018 m. Vengrijoje vėl buvo labai nukrypta nuo koregavimo plano, kuriuo siekiama vidutinio laikotarpio biudžeto tikslo. Remdamasi tuo Taryba pateikė rekomendaciją ⁽⁴⁾ Vengrijai imtis būtinų priemonių užtikrinti, kad grynųjų pirminių valdžios sektoriaus išlaidų ⁽⁵⁾ nominalus augimas 2019 m. neviršytų 3,3 %, o 2020 m. –4,7 %; tai atitiktų 1,0 % bendrojo vidaus produkto (BVP) metinį struktūrinį koregavimą 2019 m. ir 0,75 % BVP – 2020 m. rekomenduotos pastangos buvo laikomos tinkamomis, jei 2019 m. bus laikomasi prašomo koregavimo. Taryba Vengrijai taip pat rekomendavo visas nenumatytas pajamas panaudoti deficitui mažinti ir biudžeto konsolidavimo priemonėmis augimui palankiu būdu užtikrinti ilgalaikį valdžios sektoriaus struktūrinio balanso pagerėjimą. Taryba Vengrijai nustatė 2019 m. spalio 15 d. terminą, iki kurio reikėjo pateikti ataskaitą dėl priemonių, kurių imtasi atsižvelgiant į 2019 m. birželio 14 d. rekomendaciją;
- (3) 2019 m. rugsėjo 26 d. Komisija Vengrijoje surengė sustiprintos priežiūros vizitą, per kurį vykdė stebėseną vietoje pagal Reglamento (EB) Nr. 1466/97 -11 straipsnio 2 dalį. Vengrijos valdžios institucijoms perdavusi preliminaras išvadas, kad jos galėtų pateikti savo pastabas, 2019 m. lapkričio 20 d. Komisija savo išvadas pateikė Tarybai. Tos išvados paskelbtos viešai. Komisijos ataskaitoje daroma išvada, kad Vengrijos valdžios institucijos ketina toliau laikytis 2019 m. 1,8 % BVP nominalaus deficito tikslo, nustatyto 2019 m. konvergencijos programoje. 2020 m. Vengrijos valdžios institucijos patikslino deficito tikslą iki 1 % BVP – platesnio užmojo nei 2019 m. konvergencijos programoje nurodytas 1,5 % BVP tikslas. Todėl Vengrijos valdžios institucijos planuoja imtis priemonių 2019 m. birželio 14 d. rekomendacijai įgyvendinti tik 2020 m.;

⁽¹⁾ OL L 209, 1997 8 2, p. 1.

⁽²⁾ 2018 m. birželio 22 d. Tarybos rekomendacija dėl didelio pastebėto nukrypimo nuo koregavimo plano, kuriuo siekiama vidutinio laikotarpio biudžeto tikslo, ištaisymo Vengrijoje (OL C 223, 2018 6 27, p. 1).

⁽³⁾ 2018 m. gruodžio 4 d. Tarybos rekomendacija dėl didelio pastebėto nukrypimo nuo koregavimo plano, kuriuo siekiama vidutinio laikotarpio biudžeto tikslo, ištaisymo Vengrijoje (OL C 460, 2018 12 21, p. 4).

⁽⁴⁾ 2019 m. birželio 14 d. Tarybos rekomendacija ištaisyti pastebėtą didelį nukrypimą nuo koregavimo plano, kuriuo siekiama vidutinio laikotarpio biudžeto tikslo, Vengrijoje (OL C 210, 2019 6 21, p. 4).

⁽⁵⁾ Grynąsias pirmines valdžios sektoriaus išlaidas sudaro visos valdžios sektoriaus išlaidos, atmetus palūkanų išlaidas, Sąjungos fondų pajamomis visiškai kompensuojamas Sąjungos programų išlaidas ir išlaidų nedarbo išmokoms nediskrecinius pokyčius. Nacionaliniu lygmeniu finansuojamas bendrojo pagrindinio kapitalo formavimas išlyginamas per ketverių metų laikotarpį. Įskaičiuojamos diskrecinės su pajamomis susijusios priemonės arba įstatymais nustatytas pajamų padidėjimas. Vienkartinės priemonės, susijusios tiek su pajamomis, tiek su išlaidomis, neįskaičiuojamos.

- (4) 2019 m. spalio 15 d. Vengrijos valdžios institucijos pateikė ataskaitą dėl priemonių, kurių imtasi atsižvelgiant į 2019 m. birželio 14 d. Tarybos rekomendaciją. Nepaisant palankesnių makroekonominių ir fiskalinių pokyčių nuo 2019 m. pradžios iki dabar, toje ataskaitoje Vengrijos valdžios institucijos laikosi 2019 m. konvergencijos programoje nustatyto 1,8 % BVP valdžios sektoriaus deficito tikslo 2019 m. Vengrijos valdžios institucijos patvirtina, kad 2020 m. nominalaus deficito tikslas yra 1,0 % BVP, kaip numatyta 2020 m. biudžete, ir 0,5 % BVP geresnis nei 2019 m. konvergencijos programoje numatytas tikslas. Ataskaitoje primenama, kad į 2020 m. deficito tikslą įtrauktas didelis rezervas (1 % BVP), kuriuo siekiama valdyti išorės riziką ir kuris gali būti panaudotas tik tuo atveju, jei tikimasi, kad deficito tikslas bus pasiektas. Ataskaitoje išvardytos deficitą didinančios priemonės, nurodytos „Ekonomikos apsaugos veiksmų plane“, kurį Vengrijos Vyriausybė priėmė 2019 m. gegužės 30 d. ir kurio tikslas – artimiausiais metais išlaikyti 2 procentiniais punktais Sąjungos vidurkį viršijantį augimo tempą. Daugelis ataskaitoje išvardytų ekonominių programų iš esmės yra neįvertintos kiekybiškai; ataskaitoje taip pat nepateikiama jokių 2019 ir 2020 m. biudžeto projekcijų. Todėl ataskaita neatitinka Tarybos rekomenduojamo ataskaitų teikimo reikalavimo;
- (5) remiantis Komisijos 2019 m. rudens prognoze, 2019 m. grynąjų pirminių valdžios sektoriaus išlaidų augimas turėtų būti 6,8 %, gerokai didesnis už rekomenduojamą 3,3 % augimą (nukrypimas –1,3 % BVP). Numatoma, kad struktūrinis balansas pagerės 0,5 % BVP, palyginti su rekomenduojamu 1,0 % BVP pagerėjimu (nukrypimas –0,5 % BVP). Taigi, abu rodikliai rodo, kad bus nukrypta nuo rekomenduojamo koregavimo. Išlaidų kriterijaus duomenis neigiamai veikia tai, kad naudojamas, palyginti su dabartiniais įverčiais, žemesnis BVP defliatorius, kuriuo grindžiamas tas rodiklis. Be to, išlaidų kriterijaus duomenis šiek tiek neigiamai veikia nacionaliniu lygmeniu finansuojamų investicijų subalansavimas. Savo ruožtu struktūriniam balansui teigiamą poveikį daro didesnis potencialaus augimo įvertis, kuriuo grindžiamas tas rodiklis, o neigiamą poveikį – pajamų trūkumas. Atsižvelgiant į šiuos veiksnus, bendrame vertinime patvirtinamas nukrypimas nuo rekomenduojamo koregavimo 2019 m.;
- (6) remiantis Komisijos 2019 m. rudens prognoze, 2020 m. grynąjų pirminių valdžios sektoriaus išlaidų augimas turėtų būti 7,5 %, gerokai didesnis už rekomenduojamą 4,7 % augimą (nukrypimas –1,0 % BVP). Numatoma, kad struktūrinis balansas pagerės 1,2 % BVP, 0,4 procentinio punkto viršys Tarybos rekomenduotą 0,75 % BVP pastangas. Todėl išlaidų kriterijus rodo riziką, kad bus nukrypta nuo reikalaujamo koregavimo, o struktūrinis balansas rodo reikalavimų laikymąsi su santykinai dideliu neatitikimu. Pastaraisiais metais viešosios investicijos nuolat didėjo ir 2019 m. siekė 6,4 % BVP, o tai neabejotinai didžiausias rodiklis Sąjungoje. Atsižvelgiant į tai, 2020 m. planuojamas sumažinimas vertinamas kaip ilgesnis valstybės investicijų rodiklio normalizavimas. Nors struktūrinio balanso pokytis visiškai atspindi investicijų mažinimą, dėl tolygesnio investicijų profilio, naudojamo apskaičiuojant išlaidų kriterijų, išlaidų kriterijus lemia pernelyg neigiamą fiskalinių pastangų rodiklį. Išlaidų kriterijų neigiamai veikia ir tai, kad naudojamas, palyginti su dabartiniais įverčiais, žemesnis BVP defliatorius. Atsižvelgiant į šiuos veiksnus, išlaidų kriterijus rodytų atitiktį reikalavimui. Kartu struktūriniam balansui teigiamą poveikį daro didesnis potencialaus BVP augimo, kuriuo grindžiamas jo apskaičiavimas, punktinis įvertis, palyginti su vidutinio laikotarpio vidurkiu, kuriuo grindžiamas išlaidų kriterijus. Atsižvelgiant į šiuos apsvaistymus, bendrame vertinime daroma išvada, kad 2020 m. Vengrija pasieks rekomenduojamą koregavimą;
- (7) iš to, kas išdėstyta pirmiau, galima daryti išvadą, kad Vengrija nepakankamai atsižvelgė į 2019 m. birželio 14 d. Tarybos rekomendaciją. Fiskalinės pastangos nėra pakankamos užtikrinti, kad grynąjų pirminių valdžios sektoriaus išlaidų nominalus augimas 2019 m. neviršytų 3,3 % ir tai atitiktų 1,0 % BVP metinį struktūrinį koregavimą, o 2020 m. numatytos fiskalinės pastangos iš esmės atitinka rekomenduojamą koregavimą,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Vengrija nesiėmė veiksmingų priemonių, kuriomis būtų atsižvelgiama į 2019 m. birželio 14 d. Tarybos rekomendaciją.

2 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Vengrijai.

Priimta Briuselyje 2019 m. gruodžio 5 d.

Tarybos vardu
Pirmininkas
M. LINTILÄ
